

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-06- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 2, 12, 29⁴, 40 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 44¹ STRAIPSNIU IR DEŠIMTUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija parengė ir teikia šiuos įstatymų projektus:

1) Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2, 12, 29⁴, 40 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir dešimtuoju skirsniu įstatymo projektą (toliau – VTAĮ projektas),

2) Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą,

3) Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 12, 74 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektą,

4) Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektą,

5) Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 20 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą ir

6) Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 48 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau visi kartu vadinami Įstatymų projektais).

Įstatymų projektų tikslas – įgyvendinti 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/2394 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (toliau – Reglamentas (ES) 2017/2394), kuris bus taikomas nuo 2020 m. sausio 17 d. Reglamentas (ES) 2017/2394 nustato sąlygas, kuriomis Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingos institucijos bendradarbiauja vartotojų interesų apsaugos Sąjungos teisės aktų vykdymo užtikrinimo srityje. Taip pat Reglamentas (ES) 2017/2394 nustato kompetentingų institucijų minimalius tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus.

I. Sprendžiama problema. Europos Sąjungos valstybės narės privalo užtikrinti, kad nuo 2020 m. sausio 17 d. kompetentingos institucijos Reglamento (ES) 2017/2394 taikymo srityje gali įgyvendinti šiame reglamente nustatytus minimalius tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus, siekiant užtikrinti vartotojų interesų apsaugą.

Įvertinus Reglamento (ES) 2017/2394 priede pateiktą vartotojų interesų apsaugos Sąjungos teisės aktų sąrašą (28 teisės aktai), numatoma, kad kompetentingų institucijų funkcijas Lietuvoje vykdys šios institucijos:

- 1) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba,
- 2) Lietuvos bankas,
- 3) Lietuvos radijo ir televizijos komisija,

- 4) Informacinės visuomenės plėtros komitetas,
- 5) Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos,
- 6) Lietuvos transporto saugos administracija ir
- 7) Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija.

Pagal galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus šios institucijos neturi visų Reglamento (ES) 2017/2394 9 straipsnyje nurodytų įgaliojimų.

II. Siūlomos priemonės. Siekiant užtikrinti Reglamento (ES) 2017/2394 nuostatų įgyvendinimą, VTAĮ projekte patikslinami ir išplečiami Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos įgaliojimai:

- įgaliojimai gauti informaciją, duomenis ir dokumentus, neatsižvelgiant į jų saugojimo laikmeną ar saugojimo vietą, reikalingus įstatymų pažeidimams tirti, įskaitant reikalingą informaciją iš finansų rinkos dalyvių ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų;
- įgaliojimai taikyti laikinąsias priemones, siekiant išvengti didelės žalos vartotojų kolektyviniams interesams;
- įgaliojimai atlikti pardavėjų, paslaugų teikėjų veiklos patikrinimus, įskaitant elektroninių sąsajų (interneto svetainių) naudojimą.

Siekiant užtikrinti, kad visos kompetentingos institucijos Reglamento (ES) 2017/2394 taikymo srityje prireikus galėtų įgyvendinti šio reglamento 9 straipsnyje nustatytus minimalius įgaliojimus, Vartotojų teisių apsaugos įstatymas papildomas nauju skirsniu „Reglamento (ES) 2017/2394 įgyvendinimas“, kuriame reglamentuojama reglamento 9 straipsnyje nustatytų kompetentingų institucijų įgaliojimų įgyvendinimo tvarka. Pažymėtina, kad Vartotojų teisių apsaugos įstatymo naujojo skirsnio nuostatos dėl kompetentingų institucijų įgaliojimų įgyvendinimo bus taikomos, tik jeigu kiti įstatymai (reglamentuojantys kompetentingų institucijų veiklą ir įgaliojimus) nenustato kitaip. Be to, šios nuostatos bus taikomos tik tiriant ir nagrinėjant pažeidimus, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2017/2394.

Kadangi vartotojų interesų apsaugos finansinių paslaugų srityje Sąjungos teisės aktų¹ priežiūrą vykdo Lietuvos bankas, direktyvos 2002/65/EB dėl nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis priežiūrą numatoma perduoti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Lietuvos bankui, taip konsoliduojant vartotojams skirtų finansinių paslaugų priežiūrą.

Lydimuosiuose įstatymų projektuose vietoj nuorodų į Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 pateikiamos nuorodos į naująjį Reglamentą (ES) 2017/2394.

III. Priemonių kaštai. Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nenumatoma.

IV. Nauda visuomenei. Priėmus Įstatymų projektus, bus sudarytos būtinos sąlygos įgyvendinti Reglamento (ES) 2017/2394 nuostatas ir bus sudarytos sąlygos veiksmingesnei vartotojų interesų apsaugai, greitesniam ir veiksmingesniam kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimui, kovojant su tarptautinio (Europos Sąjungos) pobūdžio vartotojų interesų apsaugos pažeidimais.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Įstatymų projektai atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, ir įgyvendina skirsnio „Aktyviai ir visapusiškai apsaugoti vartotojai“ nuostatas.

¹ Direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kreditų, direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, direktyva 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo.

Įstatymų projektus parengė Teisingumo ministerijos Teisinės apsaugos grupė (vadovė Natalija Žilinskienė, tel. 266 2934, el. p. n.zilinskiene@tm.lt, tiesioginiai rengėjai vyresnysis patarėjas Algis Baležentis, tel. 266 2927, el. paštas algis.balezentis@tm.lt ir vyriausioji specialistė Rosita Pletienė, tel. 266 2856, el. paštas r.pletiene@tm.lt).

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma neparengta, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Įstatymų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Įstatymų projektai buvo pateikti išvadoms gauti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Finansų ministerijai, Kultūros ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos bankui, Lietuvos radijo ir televizijos komisijai, Ryšių reguliavimo tarnybai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, Informacinės visuomenės plėtros komitetui, Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos transporto saugos administracijai ir Europos teisės departamentui prie Teisingumo ministerijos.

Įstatymų projektai buvo suderinti be pastabų su Kultūros ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Lietuvos transporto saugos administracija, Informacinės visuomenės plėtros komitetu, Valstybine vaistų kontrolės tarnyba. Ekonomikos ir inovacijų ministerija nustatytu terminu išvadų nepateikė. Į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos ir Europos teisės departamento pastabas ir pasiūlymus buvo atsižvelgta. Į Lietuvos banko ir Finansų ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus buvo atsižvelgta iš dalies; dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikta derinimo pažyma. Taip pat buvo gauti AB „Telia Lietuva“ pastabos ir pasiūlymai, į juos buvo atsižvelgta.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2, 12, 29⁴, 40 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir dešimtuoju skirsniu įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 8 lapai.

2. Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

3. Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 12, 74 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

4. Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42 straipsnio ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

5. Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 20 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

6. Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 48 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

7. Aiškinamasis raštas, 4 lapai.

8. Atitikties lentelė, 19 lapų.

9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.

10. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Algis Baležentis, (8 5) 266 2927, el. p. algis.balezentis@tm.lt